

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΑΡΟΙΚΙΑΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΤΑΞΕΙΣ Ε' – ΣΤ' ΕΠΙΠΕΔΟ Α2.1

14^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ: ΚΑΙΡΟΣ – ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 4 ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ

Κάθε θεματική περιλαμβάνει τους δείκτες επιτυχίας και επάρκειας στις γλωσσικές δεξιότητες σύμφωνα με το αναλυτικό πρόγραμμα, το λεξιλόγιο, τα γραμματικά φαινόμενα και ενδεικτικές δραστηριότητες κατανόησης και παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου.

Διευκρίνιση: Στον πιο κάτω προγραμματισμό η ύλη της Ε' τάξης είναι με μαύρο χρώμα και της ΣΤ' τάξης είναι με κόκκινο χρώμα.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΦΡΑΣΕΙΣ	ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ	ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ	ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ
Ρήματα: περιγράφω, αγαπώ, φυτεύω, μαζεύω, καθαρίζω, χωρίζω, ανακυκλώνω, μειώνω, φυλάω, αμελώ, σώζω, διατηρώ. Ρήματα: προστατεύω, σέβομαι, μελετώ, χρησιμοποιώ, ελαττώνω, εξοικονομώ, ξεχωρίζω, παραμελώ, προφυλάσσω. Ουσιαστικά: το δέντρο, το φυτό, το λουλούδι, ο κάδος, η φύση, η ανακύκλωση, η θερμοκρασία, το ποτάμι, η λίμνη, η θάλασσα.	Κατανόηση: Να αντιλαμβάνονται το θέμα μιας συζήτησης μεταξύ ομιλητών/ριών που μιλούν αργά και καθαρά σχετικά με τον καιρό και το περιβάλλον. Να κατανοούν το βασικό θέμα απλών ανακοινώσεων και μηνυμάτων (αφίσες, διαφημίσεις). Να κατανοούν απλές ανακοινώσεις για τον καιρό και το περιβάλλον.	Κατανόηση: Να εντοπίζουν συγκεκριμένες πληροφορίες σε απλά χρηστικά κείμενα σχετικά με το θέμα της ενότητας (ανακοινώσεις, αγγελίες, μηνύματα, διαφημίσεις, αφίσες). Να αναγνωρίζουν τη γραπτή μορφή εκτεταμένου ρεπερτορίου λέξεων που έχουν διδαχθεί, σχετικά με τον καιρό και το περιβάλλον. Να διαβάζουν μεγάλωφωνα, με εκφραστικό τρόπο και ακρίβεια, κείμενα και διαλόγους σχετικά με το θέμα.	Χρήση ρημάτων (της ενότητας που διδάσκονται) στον Ενεστώτα, στον Εξακολουθητικό και Συνοπτικό Μέλλοντα όλων των προσώπων ενικού και πληθυντικού αριθμού καθώς και στον Αόριστο. Συμφωνία επιθέτου – ουσιαστικού (της ενότητας που διδάσκονται) σε όλα τα γένη. Σύνταξη σύνθετης πρότασης με χρήση συνδέσμων (και, αλλά, επειδή, όμως, γιατί, όταν, τότε, καθώς).

Ουσιαστικά: η ατμόσφαιρα, το κλίμα, η ρύπανση, η ανανεώσιμη ενέργεια, η προστασία, η ανακύκλωση, η περιβαλλοντική δράση. Επίθετα: ο καθαρός, ο βρόμικος, ο φυσικός, ο ανακυκλώσιμος, ο ζεστός, ο κρύος, ο υγρός, ο ήσυχος, πράσινος. Επίθετα: ο μολυσμένος, το κλίμα (μεσογειακό, ξηρό, τροπικό), ο βιώσιμος, ο οικολογικός, ο θορυβώδης, ο επικίνδυνος. Λεξιλόγιο για καιρό: το δελτίο καιρού, ο αίθριος, η ηλιοφάνεια, ο βροχερός, ο συννεφιασμένος, η συννεφιά, ο χιονισμένος, το ουράνιο τόξο, η ομίχλη, η παγωνιά, η ζέστη, το κρύο, ο κεραυνός, η αστραπή, ψιχαλίζει, βρέχει, χιονίζει, το χαλάζι, η καταιγίδα, η μπόρα, η πλημμύρα, το χιονόνερο ο ανεμοστρόβιλος, η θερμοκρασία, οι βαθμοί Κελσίου, το θερμόμετρο, η βροντή, ο βορράς, ο νότος, η ανατολή, η δύση, το κέντρο, το κεντρικό, τα βόρεια, τα νότια, τα δυτικά, τα ανατολικά, τα παράλια. Λεξιλόγιο για καιρό: ο παγετός, τα ακραία καιρικά φαινόμενα, ο καύσωνας, ο αίθριος καιρός, η μετεωρολογική υπηρεσία, η	Να κατανοούν το νόημα μιας μικρής ταινίας ή ιστορίας. Να κατανοούν το κεντρικό νόημα αυθεντικών παραδοσιακών ή/ και μοντέρνων τραγουδιών. Κατανόηση: Να κατανοούν και να εντοπίζουν συγκεκριμένες πληροφορίες από ένα προφορικό κείμενο ή από τον λόγο ενός προσώπου σχετικά με τα καιρικά φαινόμενα και το περιβάλλον. Να κατανοούν το θέμα σύνθετων ανακοινώσεων και μηνυμάτων (αφίσες, διαφημίσεις). Να κατανοούν και να εκτελούν σύνθετες οδηγίες σχετικά με κατευθύνσεις και τοπικούς προορισμούς. Παραγωγή: Να μιλούν για τα καιρικά φαινόμενα, για το δελτίο καιρού καθώς και για την πρόγνωση του καιρού. Να μιλούν για το περιβάλλον και τα περιβαλλοντικά προβλήματα. Να δίνουν απλές οδηγίες για την προστασία του περιβάλλοντος.	Να εντοπίζουν και να κατανοούν απλές επικοινωνιακές περιστάσεις σε γραπτό λόγο. Να ακολουθούν απλές γραπτές οδηγίες (π.χ. οδηγίες για έναν χάρτη πρόγνωσης καιρού και για την προστασία του περιβάλλοντος). Να απολαμβάνουν, να κατανοούν και να συμμετέχουν ενεργά στην αφήγηση παραμυθιών/ λογοτεχνικών βιβλίων για παιδιά. Να επιλέγουν και να διαβάσουν αυτόνομα απλοποιημένα βιβλία λογοτεχνικού ή πληροφοριακού περιεχομένου. Κατανόηση: Να εντοπίζουν συγκεκριμένες πληροφορίες σε εκτεταμένα χρηστικά κείμενα, έντυπης ή ψηφιακής μορφής, σχετικά με το θέμα της ενότητας (επιστολές, ανακοινώσεις, αγγελίες, μηνύματα, διαφημίσεις, αφίσες). Να εντοπίζουν και να κατανοούν διαφορετικές επικοινωνιακές περιστάσεις σε γραπτό λόγο. Να ακολουθούν σύνθετες γραπτές οδηγίες (π.χ. οδηγίες για έναν χάρτη πρόγνωσης καιρού και για την προστασία του περιβάλλοντος).	Χρονικές αναφορές και συχνότητα (π.χ. αύριο, μεθαύριο, την επόμενη βδομάδα, το επόμενο σαββατοκύριακο, τον επόμενο μήνα, την Άνοιξη, το Καλοκαίρι, το Φθινόπωρο, τον Χειμώνα). Συνοχή ενός κειμένου με χρήση συνδέσμων (π.χ. και, αλλά, όμως, γιατί, επειδή, ότι, όταν, μήπως, λοιπόν, που, τότε, πριν, μετά, ύστερα, αργότερα, στη συνέχεια). Χρήση προστακτικής για οδηγίες για προστασία περιβάλλοντος (λεξιλόγιο όπως: ανακύκλωσε, κλείσε, προστάτευσε το περιβάλλον, φύτεψε, καθάρισε, μάζεψε, εξοικονόμησε). Συγκριτικός και υπερθετικός βαθμός επιθέτων (ψηλότερη, χαμηλότερη, λιγότερα, περισσότερα, κτλ). Μη επίσημοι χαιρετισμοί και συμβάσεις σε ανακοινώσεις, μηνύματα, γράμματα. Προστακτική για οδηγίες με χρήση πληθυντικού ευγενείας (π.χ. ανακυκλώστε, κλείστε, προστατεύστε, φυτέψτε, καθαρίστε, μαζέψτε, εξοικονομήστε). Αναφορικές αντωνυμίες: που, όπου, ο οποίος, η οποία, το οποίο.
---	---	---	---

πρόγνωση, η ξηρασία, η ανομβρία, τα ορεινά, τα πεδινά, οι παραθαλάσσιες. <u>Λεξιλόγιο για περιβάλλον-ανακύκλωση:</u> τα σκουπίδια, η ανακύκλωση, ο κάδος ανακύκλωσης, το περιβάλλον, η φύση, το χαρτί, το γυαλί, η κλιματική αλλαγή, τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα, η φωτιά, η καταστροφή των δασών. <u>Λεξιλόγιο για περιβάλλον-ανακύκλωση:</u> τα απορρίμματα, οι πλαστικές συσκευασίες, η ρύπανση, η εξοικονόμηση ενέργειας, τα καυσάδια, το φαινόμενο του θερμοκηπίου, η υπερθέρμανση του Πλανήτη, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η εξοικονόμηση ενέργειας, το διοξείδιο του άνθρακα, τα ηλεκτρικά οχήματα, η πυρκαγιά, η αναδάσωση, η οικολογία. ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ <u>Εκφράζω γνώμη/ άποψη:</u> Νομίζω/πιστεύω ότι..., Κατά τη γνώμη μου ... Συμφωνώ/διαφωνώ με..., επειδή...	Να περιγράφουν μια εικόνα, φωτογραφία, αφίσα σχετικά με τον καιρό ή το περιβάλλον. Να εκφράζουν παρατηρήσεις, σκέψεις, κρίσεις και απόψεις. Να εκφράζονται κατάλληλα σε διαφορετικές επικοινωνιακές περιστάσεις. <u>Παραγωγή:</u> Να περιγράφουν τον καιρό καθώς και τα καιρικά φαινόμενα. Να μιλούν εκτεταμένα για την πρόγνωση του καιρού. Να μιλούν εκτεταμένα για το περιβάλλον και τα περιβαλλοντικά προβλήματα. Να δίνουν σύνθετες οδηγίες για την προστασία του περιβάλλοντος. Να εκφράζουν παρατηρήσεις και να περιγράφουν αφίσες, φωτογραφίες και εικόνες σχετικά με το περιβάλλον. Να εκφράζονται με σαφήνεια σε διαφορετικές επικοινωνιακές περιστάσεις. Να παίρνουν συνέντευξη με μετεωρολόγους ή με ειδικούς για θέματα περιβάλλοντος.	Να απολαμβάνουν, να κατανοούν και να συμμετέχουν ενεργά στην αφήγηση παραμυθιών/ λογοτεχνικών βιβλίων για παιδιά. Να επιλέγουν και να διαβάζουν αυτόνομα απλοποιημένα βιβλία λογοτεχνικού ή πληροφοριακού περιεχομένου. <u>Παραγωγή:</u> Να γράφουν σωστά το ρεπερτόριο λέξεων που συναντούν συχνά σχετικά με το περιβάλλον και τον καιρό. Να ενώνουν προτάσεις χρησιμοποιώντας διάφορα είδη συνδέσμων (συμπλεκτικοί, αντιθετικοί, αιτιολογικοί, χρονικοί, τελικοί, ειδικοί, συμπερασματικοί). Να γράφουν σύνθετες προτάσεις για τον καιρό και το περιβάλλον. Να επικοινωνούν γραπτώς με έναν απλό διάλογο μέσω μηνυμάτων, ιστοσελίδων ή εφαρμογών. Να συμπληρώνουν διάφορα απλά έντυπα (π.χ. χάρτης πρόγνωσης καιρού). Να δημιουργούν αφίσες σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος. Να γράφουν φιλικά ηλεκτρονικά μηνύματα (emails).	Επίσημοι και μη επίσημοι χαιρετισμοί και συμβάσεις σε διαφημίσεις, μηνύματα, γράμματα, επιστολές, αφίσες, άρθρα, παρουσιάσεις, ανακοινώσεις, εκστρατείες.
--	---	--	---

		Να γράφουν ένα απλό ποίημα και μια απλή ιστορία. <u>Παραγωγή:</u> Να συμπληρώνουν διάφορα έντυπα (π.χ. μικρές αγγελίες, διαφημίσεις, αφίσες). Να γράφουν έναν διάλογο σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος. Να γράφουν σειρά ερωτήσεων για συνέντευξη με μετεωρολόγους ή με ειδικούς για θέματα περιβάλλοντος. Να γράφουν φιλικά και επίσημα ηλεκτρονικά μηνύματα (emails) και άρθρα σχετικά με το θέμα. Να γράφουν ένα ποίημα και μια σύνθετη ιστορία.	
--	--	--	--

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ – ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Εντοπισμός σημείων/ συμβόλων/ καιρικών φαινομένων σε έναν χάρτη πρόγνωσης καιρού/ ένα δελτίο καιρού.

Δημιουργία διαφήμισης, video, αφίσας για το περιβάλλον και την ανακύκλωση.

Δημιουργία βίντεο, ηχητικού για δελτίο καιρού/ πρόγνωση καιρού.

Για όλες τις κατηγορίες λεξιλογίου χρήση παιχνιδιών: guessing games, παιχνίδια μνήμης, επιτραπέζια παιχνίδια. ασκήσεις Σωστό/Λάθος.

Αφήγηση ιστοριών, δημιουργία ηχογραφημένης ψηφιακής αφήγησης, δημιουργία ομαδικών ιστοριών.

Οπτικοποίηση του κειμένου.

Σημασιολογικοί χάρτες, διαγράμματα χρονικών και αιτιολογικών ακολουθιών - Προβλέψεις για το νόημα ενός κειμένου βάσει του τίτλου/ βασικής εικόνας.

Αξιοποίηση εικόνων ως ενίσχυση/ βοήθημα για την κατανόηση γενικού κειμένου - εντοπισμός συγκεκριμένων πληροφοριών από κείμενο αγνοώντας άγνωστες λέξεις (scanning).

Δραματοποιήσεις / Παιχνίδια υπόδυσης ρόλων.

Χρήση μουσικής και τραγουδιών.

Επικοινωνία (προφορική) με παιδιά της διασποράς, της Κύπρου και της Ελλάδας, μέσω τηλεδιάσκεψης ή ηχογραφημένων/ βιντεογραφημένων μηνυμάτων.

Αφήγηση με τη χρήση κατάλληλων εικόνων (γλωσσική εξομάλυνση) - Εικονογράφηση ιστοριών - Digital storytelling - Δραματοποίηση

Δημιουργία μπρελόκ με εικόνες με βάση το θέμα και τη ροή της ιστορίας - Δημιουργία παράλληλων ιστοριών ή συνέχειας των συγκεκριμένων ιστοριών.

Σειροθέτηση πληροφοριών - Σχεδιαγράμματα κειμένων.

Συμπλήρωση εικόνων.

Ηχογράφηση ανάγνωσης κειμένων και αποστολή σε άλλα παιδιά της παροικίας, της διασποράς, της Κύπρου ή της Ελλάδας.

Γλωσσικά παιχνίδια (κρεμάλα, puzzles, γράφω όσες πιο πολλές λέξεις μπορώ σε ένα λεπτό).

Δημιουργία λεξικού.

Παιχνίδια ερωταπαντήσεων γιατί/ επειδή/ πότε/ πού/ πόσο.

Sentence starters και Writing frames.

Παιχνίδια με απλές προτάσεις στις οποίες θα πρέπει να προστίθεται κάθε φορά και ένα νέο λεξιλογικό στοιχείο.

Δημιουργία ή/ και συμπλήρωση εντύπων.

Χρήση στηριγμάτων λεξιλογίου και φράσεων.

Χρήση στηριγμάτων γραπτού λόγου και κειμένων/ μοντέλων.

Χρήση μοντέλων – στηριγμάτων με τα βασικά στοιχεία του κάθε κειμενικού είδους.

Χρήση διάφορων ηλεκτρονικών εργαλείων για συγγραφή κάθε είδους κειμένου.

Συγγραφή διαλόγων για υπόδυση ρόλων για τη συγκεκριμένη κοινωνική κατάσταση για την οποία τα παιδιά καλούνται να παραγάγουν λόγο.

Συγγραφή κόμικς (σε χαρτί ή ηλεκτρονικά).

Συγγραφή μιας απλής ιστορίας βάσει εικόνων ή και συνέχεια μιας άλλης ιστορίας βάσει συγκεκριμένων λέξεων.

Συγγραφή μηνυμάτων, επιστολών, άρθρων με χρήση ψηφιακών εργαλείων.

Χρήση ψηφιακών εφαρμογών (Padlet, Canva) για δραστηριότητες.

Γραφή επιστολών για αποστολή σε άλλα παιδιά της παροικίας, της διασποράς ή σε παιδιά της Κύπρου και της Ελλάδας.

Συνεργατική συγγραφή ιστορίας σε συνεργασία με παιδιά από την παροικία, Κύπρο ή Ελλάδα.

Σύνδεσμοι για δραστηριότητες: Quizlet - Wordwall:

Σύνδεσμοι Καιρός:

[Καιρικά Φαινόμενα Flashcards | Quizlet](#)

[Καιρός - Κουίζ](#)

[Τα καιρικά φαινόμενα - Βρες τα ζευγάρια](#)

[Καιρικά Φαινόμενα και ρουχισμός - Τηλεπαιχνίδι](#)

[Ο ΚΑΙΡΟΣ - Κουίζ](#)

[Καιρός - Κρυπτόλεξο](#)

[Καιρικά φαινόμενα - Αντιστοίχιση](#)

[Καιρικά φαινόμενα - Κουίζ](#)

[Καιρικά φαινόμενα - Match up](#)

Σύνδεσμοι Περιβάλλον – Ανακύκλωση:

[Εξοικονόμηση Ενέργειας - Κουίζ](#)

[Κανόνες ανακύκλωσης. Ποια εικόνα είναι η σωστή ; - Κουίζ](#)

[Ανακύκλωση - Ταξινόμηση κατά ομάδα](#)

[ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - Κουίζ](#)

[Της ανακύκλωσης - Κρυπτόλεξο](#)

[Περιβάλλον - Quiz](#)

[Περιβάλλον - Κρυπτόλεξο](#)

[Ανακύκλωση - Κουίζ](#)

Βίντεο Καιρός:

[Καιρός](#)

[Πρόγνωση Καιρού | 22/10/2025](#)

[Ο καιρός](#)

[Ο καιρός στο νηπιαγωγείο 🌧 Μαθαίνω τον καιρό / Ελληνικό Εκπαιδευτικό βίντεο](#)

<https://www.youtube.com/watch?v=6KGj-VoLAQk>

<https://www.youtube.com/watch?v=jjQMA1j5KYI>

Βίντεο Περιβάλλον – Ανακύκλωση:

[Τι είναι η ανακύκλωση;](#)

[ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ, ΑΥΤΟΣ Ο ΘΗΣΑΥΡΟΣ](#)

[Το ταξίδι του πλαστικού](#)

[Το ταξίδι των σκουπιδιών](#)

[Raxi | Το φαινόμενο του θερμοκηπίου](#)

[Παγκόσμια ημέρα περιβάλλοντος: Τα παιδιά σώζουν τον πλανήτη ! - Μαθαίνουμε κι αλλιώς](#)

[Μια φορά κι ένα... μπουκάλι! // Τα παραμύθια της κυρα-Ρήνης](#)

<https://www.youtube.com/watch?v=3zLfMblEALw>

<https://www.youtube.com/watch?v=va-JDD5wv5c>

Akelius – Περιβάλλον

<https://languages.akelius.education/subjects/el/2027/units/locations/21003/method/lecture>

Εγχειρίδια:

Καιρός

Ελληνικά για Παιδιά Εύκολα και Απλά, Βιβλίο 2: Ενότητα 11 «Καιρός, μήνες και εποχές του χρόνου»

Ελληνικά στο Σχολείο, Βιβλίο 2: Ενότητα 9 «Πόσο σημαντικός είναι ο καιρός για μας και για τη φύση;»

Μαργαρίτα 4: Μάθημα 6^ο «Ο κόσμος μας»

Μελέτη Περιβάλλοντος Β' Δημοτικού - Βιβλίο Μαθητή: [10. Ο ΚΑΙΡΟΣ](#)

Μελέτη Περιβάλλοντος Β' Δημοτικού - Τετράδιο Εργασιών: <https://ebooks.edu.gr/ebooks/handle/8547/177>

Φύλλο Εργασίας 28, Σελίδα 33

Περιβάλλον-Ανακύκλωση

Μελέτη Περιβάλλοντος Β' Δημοτικού – Βιβλίο Μαθητή:

[11. ΕΧΟΥΝ ΖΩΗ... ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΖΩΗ](#)

[12. ΕΝΕΡΓΕΙΑ](#)

Μελέτη Περιβάλλοντος Β' Δημοτικού - Τετράδιο Εργασιών: <https://ebooks.edu.gr/ebooks/handle/8547/177>

Φύλλο Εργασίας 20, Σελίδα 24

Φύλλο Εργασίας 21, Σελίδα 25

Φύλλο Εργασίας 23, Σελίδα 27

Λογοτεχνικά κείμενα:

Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων Γ' & Δ' Δημοτικού - Βιβλίο Μαθητή:

[Χρήστος Μπουλώτης, «Η χελωνίτσα Καρέττα-Καρέττα και το παλιό Φολκσβάγκεν»](#)

[Νίκος Γκάτσος, «Ο εφιάλτης της Περσεφόνης»](#)

Τραγούδι «Ο εφιάλτης της Περσεφόνης»:

[Ο ΕΦΙΑΛΤΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΣΕΦΟΝΗΣ - ΜΑΝΟΣ ΧΑΤΖΙΔΑΚΗΣ](#)

Ακολουθείστε τους παρακάτω συνδέσμους για περισσότερες ιδέες για στρατηγικές διδασκαλίας/ δραστηριότητες:

[Εκπαιδευτική Ένταξη Παιδιών με Μεταναστευτική Βιογραφία - Οδηγοί Π.Ι.](#)

[Διαπολιτισμική Αγωγή και Εκπαίδευση](#)

[Επαγγελματική Μάθηση Εκπαιδευτικών - ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ \(ΚΕΑ\)](#)